

MID – 05-06-2020

Belangrijkste trend(s) (ongerubriceerd)

- Bill Gates blijft als naam opduiken in diverse complottheorieën.
- Sociale media bedrijven lijken moeite te hebben met het verwerken van gerapporteerde berichten gerelateerd aan misinformatie rondom COVID-19.

Narratieven / actualiteiten*Nederland*

- Voornamelijk op Twitter wordt een 'zwarte lijst artsen' verspreid, waar **51.2e** op staat. Dit is een initiatief van SIN-NL, Slachtoffers Iatrogene Nalatigheid. Deze organisatie meldt: "Deze zwarte lijst bevat namen van artsen, personen en organisaties uit de gezondheidszorg en de overheid die hun ethische, professionele en wettelijke zorgplicht schenden. Met de publicatie van deze lijst wil SIN-NL enerzijds aandacht vragen voor de noodsituatie van slachtoffers van medische fouten en anderzijds de aandacht te vestigen op hen die concreet verantwoordelijk zijn voor veel onnodig en vermijdbaar leed."¹

Europa / Internationaal

- In het MID van 15-05 is geschreven over de *viral* video 'Plandemic' welke een link legt tussen vaccinaties en COVID-19. Van meerdere platforms is de video geweerd, maar op TikTok gaat deze video nog rond. Door de manier waarop het platform is ingericht, kan je met weinig volgers wel een groot bereik hebben door de viraliteit.
- Bill Gates blijft opduiken in coronatijd. EDEO geeft aan dat hij ook door Pro-Kremlin media gebruikt wordt als stroman voor retorische trucjes.² Ook NOS OP3 geeft aandacht aan de reden waarom Bill Gates zo vaak opduikt. De naam Bill Gates wordt sinds de coronauitbraak veel gegoogled, laten cijfers zien. Dat heeft onder meer te maken met een video waarin hij vijf jaar geleden waarschuwde voor een grote pandemie. Nu zijn angst is uitgekomen, zet hij zijn vermogen in om het coronavirus te bestrijden. Over zijn beweegredenen doen verschillende theorieën de ronde, ook complottheorieën. Gates zou volgens een van die theorieën bijvoorbeeld bij mensen een chip willen implanteren in de strijd tegen corona.³
- NAVO meldt dat COVID-19 een populair thema is vijandige narratieven en desinformatie over NAVO-oefeningen. Zo melden Russische media dat NAVO door het doorzetten van haar oefeningen de gezondheid van militairen en burgerbevolking in zou brengen en Russische 'peacekeeping proposals' van de hand zou wijzen.

Ondernomen acties

- Nu.nl heeft de uitspraak van de Duitse viroloog Drosten over aerosolen gecheckt. Volgens meerdere lezers heeft een Duitse viroloog gezegd dat onderzoekers aan hebben getoond dat 50 procent van de coronabesmettingen door aerosolen komt. Dit blijkt niet het geval. Drosten verwacht dat aerosolen een belangrijke rol spelen bij de verspreiding van het coronavirus. Maar, hij heeft niet gezegd dat het bewezen is dat de helft van de coronavirusbesmettingen via aerosolen verliep.⁴
- Het *Centre for Countering Digital Hate (CCDH)* heeft onderzoek gedaan naar complottheorieën op sociale media. Onderzoekers hebben meer dan 600 posts gerapporteerd waaronder posts met 5G complottheorieën. Van de gerapporteerde posts werd 6% verwijderd, 1% gelabeld als valse informatie maar bleef wel online en 2% van de accounts die dit soort berichten post werd verwijderd. Conclusie uit dit onderzoek is dus dat ondanks de claims vanuit de bedrijven om COVID-19 gerelateerde misinformatie serieus aan te pakken, dit nog niet uit de cijfers blijkt.⁵

Conclusie (ongerubriceerd)

- Populaire theorieën rondom Bill Gates blijven aanwezig in het informatiedomein.
- Verspreiders van complottheorieën verplaatsen zich van het ene naar het andere platform wanneer duidelijk wordt dat berichten of video's geweerd worden. Bijvoorbeeld geweerde video's op YouTube, gaan nu viral op TikTok.

¹ <https://www.zwartelijstartsen.com/toelichting/>

² <https://euvsdisinfo.eu/the-malthusian-straw-men/>

³ <https://nos.nl/op3/artikel/2335602-waarom-de-naam-bill-gates-in-coronatijd-zo-vaak-opduikt.html>

⁴ <https://www.nu.nl/coronavirus/6054620/nucheckt-uitspraak-duitse-viroloog-over-aerosolen-verkeerd-geinterpreteerd.html>

⁵ <https://www.independent.co.uk/news/uk/home-news/coronavirus-social-media-misinformation-facebook-twitter-a9547446.html>